

Ked' sa rozhoduje o živote dieťaťa, nestačí rozhodnúť. Dieťa treba aj počúvať

2.6.2026 - | Verejný ochranca práv

Právo dieťaťa byť vypočuté neznamená len možnosť vyjadriť svoj názor. Znamená aj povinnosť dospelých tento názor aktívne zisťovať, vnímať a primerane zohľadňovať pri rozhodnutiach, ktoré ovplyvňujú život dieťaťa.

Vo svojej činnosti som sa zaoberal prípadom maloletého chlapca, ktorý sa po konflikte rodičov dlhší čas nestretával so svojím otcom. K obnove ich kontaktu došlo až na základe neodkladného opatrenia súdu. Súd zároveň poveril kolízneho opatrovníka, aby monitoroval priebeh stretnutí otca so synom a poskytol súdu informácie o tom, ako kontakt prebieha a ako ho dieťa prežíva.

Práve v takýchto situáciách je úloha kolízneho opatrovníka nezastupiteľná. Dieťa sa často ocitá uprostred konfliktu dospelých, ktorému nerozumie a ktorý samo nedokáže ovplyvniť. O to dôležitejšie je, aby existovala osoba, ktorá nezastupuje záujmy rodičov, ale výlučne záujmy dieťaťa.

Pri preskúmaní podnetu som zistil, že kolízny opatrovník nepristupoval k monitorovaniu styku dostatočne aktívne. Nedochádzalo k pravidelnému sledovaniu priebehu stretnutí ani k aktívnemu zisťovaniu toho, ako sa vyvíja názor dieťaťa po obnovení kontaktu s otcom. Takýto postup podľa môjho názoru nenaplnil požiadavku osobitnej ochrany detí, ktorú garantuje Ústava Slovenskej republiky.

Najlepší záujem dieťaťa nemožno posudzovať od stola ani vyvodzovať len z vyjadrení dospelých. Vyžaduje si individuálne posúdenie každej situácie a skutočný záujem o to, ako ju prežíva samotné dieťa. Ochrana práv detí totiž nespočíva len v prijímaní rozhodnutí v ich mene, ale aj v tom, že im dávame priestor byť súčasťou rozhodovania o veciach, ktoré sa ich bezprostredne týkajú.

Deti nie sú objektmi konaní dospelých. Sú nositeľmi práv. A ak štát prostredníctvom svojich orgánov preberá zodpovednosť za ochranu ich záujmov, musí ju vykonávať aktívne, dôsledne a s rešpektom k hlasu každého dieťaťa.

<https://vop.gov.sk/ked-sa-rozhoduje-o-zivote-dietata-nestaci-rozhodnut-dietata-treba-aj-pocuvat>